

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1304

Vragen van het lid **Van Velzen** (SP) aan de staatssecretaris van Justitie over de documentaire «Longstay». (Ingezonden 3 december 2009)

1
Wanneer heeft u de documentaire «Longstay» in het geheel gezien? Was dat voor of na het vragenuur van 24 november 2009?¹

2
Wanneer heeft u zich voor het eerst publiekelijk uitgelaten over deze documentaire? Was u op dat moment volledig op de hoogte van de wijze waarop deze documentaire tot stand is gekomen? Zo niet, waarom heeft u zich hier niet eerst in verdiept? Zo ja, hoe kunt u dan zo negatief reageren?

3
Hoe luidt nu uw officiële reactie op de documentaire «Longstay», zowel inhoudelijk als op de wijze waarop deze tot stand is gekomen?

4
Bent u nog steeds zo kritisch over de documentaire «Longstay»? Zo ja, kunt u dit uitgebreid toelichten?

5
Waarom noemt u het een «onwenselijke situatie» dat tbs'ers herkenbaar in beeld worden gebracht en spreken over slachtoffers^{1 en 2}, terwijl u weet dat de contacten tussen de behandelaars van de in beeld

gebrachte tbs'ers en hun slachtoffers zorgvuldig zijn verlopen en al deze mensen hun goedkeuring aan de documentaire hebben verleend?

6
Blijft u er bij dat «nabestaanden en slachtoffers geconfronteerd worden met de daders op een manier waar zij niet op zitten te wachten» of erkent u nu dat u er naast zat?

7
Waarom heeft u tijdens het vragenuur van 24 november 2009 de opmerkingen «er wordt flink gebloed» en «dat er iemand blowend voor de camera zit» niet ontkend en weersproken, nu dit gewoon niet het geval is en er slechts te zien is dat de persoon die softdrugs heeft gebruikt streng wordt toegesproken en gestraft wordt?

8
Wat bedoelde u met «over de consequenties van deze documentaire voor de behandeling beraden wij ons nog»?¹

9
Is het waar dat de scene in de documentaire waarin over seksuele dienstverlening wordt gesproken helemaal niet is nagespeeld?³ Zo ja, was u tijdens het vragenuur van 24 november 2009 op dit punt niet volledig geïnformeerd? Zo nee, kunt u toelichten hoe deze scene dan wel tot stand is gekomen?

10
Wat houden de grenzen aan de contacten die tbs-klinieken met de media hebben in?^{1 en 2}

11
Waarom gaat u zo krampachtig om met het in beeld brengen van hoe het er in een tbs-kliniek aan toe gaat, mits dit op een zorgvuldige wijze gebeurt waarbij volledig rekening wordt gehouden met de slachtoffers? Als u vindt dat deze documentaire er niet in is geslaagd de longstay-afdeling van een tbs-kliniek in beeld te brengen, hoe zou dit volgens u dan wel op een zorgvuldige wijze plaats kunnen vinden?

12
Wat heeft u zelf al gedaan om de tbs-sector in beeld te laten brengen of op een andere wijze de maatschappij een eerlijk beeld te geven hoe het er aan toe gaat?

13
Zou u niet juist blij moeten zijn met een documentairemaakster die de tbs-sector in beeld brengt en de samenleving op eerlijke en integere wijze laat zien wat hier gebeurt?

14
Bent u bereid uw excuses aan te bieden aan de documentairemaaksters vanwege het feit dat u (achteraf gezien) onzorgvuldige uitspraken heeft gedaan en de maaksters ten onrechte

verwijten heeft gemaakt? Zo niet, waarom niet?

¹ Mondelinge vragenuur d.d. 24 november 2009.

² Trouw, 24 november 2009

http://www.trouw.nl/nieuws/nederland/article2922995.ece/Seksverhaal_tbs-kliniek_in_sc_egrave_ne_gezet.html

³ Algemeen Dagblad, 25 november 2009:

«Documentairemaakster woest op Albayrak: «Ze liegt, ze liegt!»»

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Albayrak** (Justitie) (ontvangen 20 januari 2010) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 1109

1

Ik heb mij ruim voor het vragenuur van 24 november 2009 op de hoogte laten stellen van de inhoud van de documentaire.

2 t/m 4

Tijdens het genoemde vragenuur heb ik voor het eerst in het openbaar over de documentaire gesproken. Ik was op dat moment voldoende op de hoogte. Ik was toen en ben ook nu nog van mening dat de totstandkoming van de documentaire tijdig en uitvoeriger met mij had moeten worden besproken. Ik betreur het dat tbs-gestelden herkenbaar in beeld zijn gebracht, dat het delict waarvoor zij zijn veroordeeld uitgebreid wordt besproken en dat de belangen van slachtoffers en nabestaanden onvoldoende zijn meegewogen bij het maken van de documentaire.

5

Het is onwenselijk omdat tbs-gestelden niet altijd in staat zijn om de gevolgen van herkenbaarheid juist in te schatten. Zo kan medewerking aan de documentaire tot gevolg hebben dat zij tijdens een verlof op straat worden herkend. De opmerking over de «zorgvuldig verlopen contacten tussen de behandelaars van de in beeld gebrachte tbs-gestelden en slachtoffers» is onjuist: de kliniek heeft aanvankelijk enige moeite gedaan om slachtoffers en nabestaanden in beeld te krijgen, maar niet voldoende. Pas na herhaaldelijk aandringen van mijn kant heeft de kliniek te elfder ure nog getracht de slachtoffers en nabestaanden van de documentaire in kennis te stellen. Niet alle slachtoffers en nabestaanden konden

tijdig worden achterhaald. Van zorgvuldig handelen in de richting van slachtoffers en nabestaanden is dus geen sprake geweest, wat ik zeer betreurt.

6

Zie het antwoord op vraag 5.

7

Met het lid Teeven (VVD), die de door u geciteerde opmerkingen heeft gemaakt, moet ik constateren dat tbs-gestelden blijkbaar mogelijkheden kennen om binnen de muren van de kliniek aan softdrugs te komen. Dat is ongewenst en kan ten onrechte het beeld oproepen dat fpc's het met drugsgebruik niet zo nauw nemen. Dat de tbs-gestelde in kwestie een reprimande krijgt, doet niet af aan het feit dat hij kans heeft gezien binnen de muren van de kliniek softdrugs te gebruiken.

8

Ik ben van oordeel dat het bestuur van de kliniek in kwestie tijdig contact met mij had moeten opnemen over de documentaire en dat zij mij uitvoeriger hadden moeten informeren over de totstandkoming ervan, en vervolgens beter hadden moeten luisteren naar mijn opmerkingen en kritiekpunten. Het gaat immers om tbs-gestelden voor wie ik verantwoordelijkheid draag. Dat het hier geen rijkskliniek betreft doet hier niets aan of. Deze kwestie wordt daarom besproken met de sector.

9

De directeur van de kliniek in kwestie heeft een van mijn ambtenaren vlak voor aanvang van het vragenuur op 24 november jl. telefonisch medegedeeld dat dit fragment in scène was gezet, «bedoeld om maatschappelijke discussie uit te lokken».

10

Gelet op mijn verantwoordelijkheid voor tbs-gestelden dienen de klinieken vooraf te overleggen ten aanzien van contacten met de media over de verpleging, behandeling en beveiliging van tbs-gestelden. Dat geldt ook voor contacten tussen tbs-gestelden en de media. Gelet op de belangen van slachtoffers en nabestaanden dienen tbs-gestelden niet herkenbaar in beeld te worden gebracht. Ook het belang van de patiënt met het oog op resocialisatie, kan in het geding komen.

11 en 13

Er is geen bezwaar tegen een documentaire over een longstay-afdeling van een fpc. Een dergelijke documentaire, mits zorgvuldig gemaakt, kan bijdragen aan het maatschappelijk draagvlak voor tbs. Daarbij dienen de belangen van en mogelijke consequenties voor de slachtoffers en nabestaanden te worden meegewogen, evenals de belangen van en mogelijke consequenties voor de tbs-gestelden zelf. Bovendien zijn fpc-besturen gehouden hierover voorafgaand overleg te voeren met de Staatssecretaris van Justitie.

12

In alle voortgangsrapportages, beleidsbrieven en antwoorden op schriftelijke vragen van uw Kamer, die alle openbaar zijn, schets ik een eerlijk beeld van de tbs-sector. Los daarvan ben ik samen met GGZ Nederland een campagne aan het ontwikkelen die duidelijk en transparant informatie biedt over tbs-beleid, tbs-gestelden en klinieken.

14

Nee. Mijn kritiek gold niet de documentairemaaksters, die immers geen verantwoording hebben af te leggen aan mij, maar het bestuur van de kliniek, dat wel verantwoording dient af te leggen over de uitvoering van het tbs-beleid waarvoor ik verantwoordelijk ben.